

Orgány kontroly

Kontrolu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania vykonávajú

- inšpektoráty práce,
- Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny,
- úrady práce, sociálnych vecí a rodiny.

Následky porušenia zákazu nelegálneho zamestnávania

Právnická alebo fyzická osoba, ktorá porušila zákaz nelegálneho zamestnávania sa vystavuje nasledovným následkom:

- **uloženiu pokuty** zo strany inšpektorátu práce vo výške od **2 000 € do 200 000 €** (§ 19 ods. 2 písm. b) zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávani a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov),
- **neumožneniu uchádzania sa o poskytnutie štátnej pomoci** počas piatich rokov odo dňa prerokovania protokolu o výsledku inšpekcie práce (§ 2 ods. 4 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov),

- **neumožneniu účasti na verejnom obstarávaní** počas nasledujúcich piatich rokov (§ 26 ods. 1 písm. g) zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov),
- v prípade opakovaného zistenia nelegálneho zamestnávania návrhu na odobratie živnostenského oprávnenia adresovaného príslušnému živnostenskému úradu, ktorý v takýchto situáciách môže pristúpiť k jeho zrušeniu (§ 58 ods. 2 písm. a) zákona č. 455/1991 Z. z. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov).

V prípade, ak máte otázky, neváhajte a kontaktujte príslušný inšpektorát práce, kde Vám radi poskytnú bezplatné poradenstvo k problematike týkajúcej sa BOZP a pracovnoprávných vzťahov.

Kontakty na inšpektoráty nájdete na webovej stránke www.nip.sk

Národný inšpektorát práce

PRACOVNOPRÁVNE VZŤAHY

Nelegálna práca a nelegálne zamestnávanie

**Národný inšpektorát práce
odbor riadenia inšpekcie práce**

Autor: Mgr. Martin Jurica

Tel.: 055/7979944, 0907 998535

September 2011

Úvod

Obsahom predkladaného letáku sú informácie o základných druhoch nelegálneho zamestnávania, jeho negatívnych následkoch pre zamestnávateľov, predovšetkým však súhrnný popis povinností zamestnávateľa, ktorých splnením sa vyhne prípadnému nedodržaniu zákazu nelegálneho zamestnávania.

Právna úprava

Pojem nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania, ich zákaz, výkon kontroly, povinnosti kontrolných orgánov a postihy za porušenie zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania upravuje zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zмене a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Druhy nelegálneho zamestnávania

Nelegálnym zamestnávaním je, ak právnická alebo fyzická osoba, ktorá je podnikateľom využíva závislú prácu

- *fyzickej osoby a nemá s ňou založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu*

- *fyzickej osoby, má s ňou založený pracovnoprávny vzťah a do začiatku výkonu kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania nesplnila oznamovaciu povinnosť podľa osobitného predpisu*

- *štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý nemá povolenie na prechodný pobyt na účely zamestnania a povolenie na zamestnanie, ak to vyžaduje osobitný predpis a ak medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná neustanovuje inak.*

Nelegálnym zamestnávaním je aj prípad, keď právnická alebo fyzická osoba, ktorá je podnikateľom využíva prácu

- *fyzickej osoby a nemá s ňou založený právny vzťah podľa osobitného predpisu.*

Posledným prípadom nelegálneho zamestnávania je

- *zamestnávanie štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa zdržiava na území Slovenskej republiky v rozpore s osobitným predpisom a vykonáva závislú prácu.*

Nelegálnym zamestnávaním nie je ak pre fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom vykonáva prácu príbuzný v priamom rade, súrodenec alebo manžel, ktorý je dôchodkovo poistený, je poberateľom dôchodku podľa osobitných predpisov alebo je žiakom alebo študentom do 26 roku veku.

Povinnosti zamestnávateľa

Vzhľadom na vyššie uvedené definície nelegálneho zamestnávania sú zamestnávateľia povinní, ak sa chcú vyhnúť porušeniu zákonom ustanoveného zákazu nelegálneho zamestnávania, splniť nasledovné povinnosti:

- ak sú podnikatelia a fyzická osoba pre nich vykonáva prácu vykazujúcu znaky závislej práce (§ 1 ods. 2 ZP) **uzavrieť s ňou pracovnoprávny vzťah** (pracovný pomer na základe pracovnej zmluvy, vo výnimočných prípadoch pracovnoprávny vzťah na báze niektorej z dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru),
- **prihlásiť ju do registra poistencov a spopritelov starobného dôchodkového sporenia** pred vznikom týchto poistení, najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca,
- ak osobou vykonávajúcou pre nich závislú prácu je štátny príslušník tretej krajiny **overiť si**, či je tento na území SR legálne, či má povolenie na zamestnanie, resp. povolenie na pobyt na účely zamestnania,
- ak sú podnikatelia a fyzická osoba pre nich vykonáva prácu **uzavrieť s ňou právny vzťah** podľa osobitného predpisu (napr. Občiansky zákonník).